

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Johannis Segeri Weidenfeld De Secretis Adeptorum Sive Usu Spiritus Vini Lulliani Libri IV

Weidenfeld, Johann S.

Londini, 1684

70. Menstruum faetens ex vitriolo azoqueo vitriolo com. & Nitro Rip.

[urn:nbn:de:bsz:31-96282](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-96282)

69. Menstruum fætens pro dissolu-
tione calcis auri & argenti, ut redu-
cantur in argentum vivum,

Cap. XV. Clav. p. 299. Vol. 3. Th. Chym.

R. **V**itrioli libras duas, salis petrae libram unam, cinabrii uncias tres (cinabrium inter cætera hujus menstrui ingredientia non capio quo errore perperam irrepserit, siquidem non hujus, sed sequentis menstrui pro lapide phil. dissolvendo constitutum est, præsertim cum ipse Lullius. cap. 2. Claviculae de Extractione mercurii à corpore perfecto, de cinabrio nullam mentionem fecerit quum tamen ibidem paucis hisce hujus menstrui dederit descriptionem, dum scribit: Ponatis de nostro menstruali fæteni, facto de duabus partibus vitrioli rubei, & una salis petrae, & prædictum menstruum prius destilletur septies, & bene rectificetur) rubificetur vitriolum, & pulverifetur, post pone salispetram & cinabrium, & tere omni a simul, postea ponas in vasis aptis ad destillandum bene lutatis. Destilletur in lento igne primùm, ut est opus, ut norunt qui id egerunt. Hæc aqua destilletur sæpiùs, projiciendo fæces, quæ remanent in fundo cucurbitæ, & sic erit optimum vestrum menstruum destillatum.

Aliquando vitriolo azoquo & nitro superaddidere vitriolum comm. Ita conficitur

70. Menstruum fætens ex vitriolo azo-
queo vitriolo com. & nitro Ripleyi,

Cap. 1. pag. 143. Medulla phil. chym.

R. **V**itriolum factum de acutissimo humore uvarum, cum igne naturæ & sericone (*Vitriolum azoquum*) conjunctis in una massa cum vitriolo naturali (*communi*) aliquantulum

tulum exiccato, simul cum sale nitri, atque ex his destilletur aqua, quæ primo erit debilis phlegmatica sine coloratione vasis, quam projice. Tunc ascendet fumus albus, qui faciet apparere vas quasi lac, qui colligendus est, quousque cesset, & vas revertatur ad suum pristinum colorem. Nam illa aqua est menstruum fatens, in quo est quinta essentia nostra, id est fumus albus, qui vocatur ignis contra naturam: Qui si esset absens, esset ignis noster naturalis, de quo plura dicemus suo loco. Et hæc aqua scilicet mineralis & vegetabilis, commixtæ & una aqua factæ operantur contraria, quod est mirandum. Nam hæc una dissolvit & congelat, humectat & exiccet, putrefacit & purificat, disgregat & conjungit, separat & componit, mortificat & vivificat, destruit & redintegrat, attenuat & inspissat, nigrescit & albificat, comburit & frigescit, incipit & perficit. Hi sunt duo dracones pugnantes in gurgite fataliæ, hic est fumus albus & rubeus, quorum unus devorabit alterum. Atque hic vasa resolutoria non debent lutari, sed solummodo leviter sint obstructa cum panno lineo & mastiche aut cera communi. Nam hæc aqua est ignis & balneum intrâ vas & non extrâ, quæ si alium ignem fortem senserit, statim elevabitur ad summum vasis, & si ibi requiem non invenerit, vasa rumpentur, atque ita compositum relinquetur frustratum. Hæc aqua composita in quantum solvit, in tantum congelat & elevat (congelatur & elevatur) in terram gloriosam. Atque ita est secreta dissolutio nostri lapidis, quæ semper fit cum congelatione suæ aquæ. Et propterea quod hic ignis naturæ additur aquæ contra naturam, ideo quantum perdidit de sua forma per ignem contra naturam tantum recuperat per aquam naturæ, ita ut opus per ignem contra naturam non possit destrui aut in nihilum verti.

Ex Receptis observamus,

1. *Menstrua hujus generis, reliquorum omnium tam mineralium quam vegetabilium esse prima, ex ipsâ vini phil. materiâ sive uris philosophicis confecta.*
2. *Liquorem sive spiritum lacteum, lac virginis, mercurium album, vinum album Lullii, & gluten leonis viridis esse synonyma, aliàs gluten aquilæ apud Paracelsum: Liquorem verò*

rubeum, sanguinem leonis viridis, mercurium rubeum, sulphur Philosophorum & vinum rubeum Lullii, itidem esse synonyma, aliàs sanguis leonis rubei Paracelso.

3. Menstrua mineralia acida, digerendo vel ulteriore elaboratione, transmutari vel in menstruum vegetabile simplex, vel in cœlam sive spiritum vini philosophici.

4. Menstrua hæc acida summâ cautela esse destillanda ob nimiam vitrioli azoqui vel potius spiritus vini philosophici in hoc vitriolo existentis cum acidis effervescentiam.

5. Menstrua mineralia esse cœlum vel essentiam vini philos. acido dissolutam, hinc habito hoc spiritu, ea ipsa similiter ex tempore conficies per simplicem dissolutionem.

6. Menstrua jam præparata statim in usum esse adhibenda ne pereant.

7. Menstrua dissolvendo corpora coagulari.

8. Corpora metallica bisce mensuris redigi in argentum vivum currens.

9. Menstrua hæc dici fœtenta ob fœtidum odorem. Solo fœtore hæc facile distinguimus ab illis fragrantibus, quæ menstrua vegetabilia dicuntur. Sic Morienum menstruo fœtenti usum fuisse probat ipse menstrui fœtor. Qualis est ergo ejus odor, interrogat Rex Calid, ante & post ejus confectionem? Respondet Morienus: Ante confectionem nimis est gravis & fœtidus, & post confectionem est ejus odor bonus, juxta hoc quod sapiens dicit: Ista aqua à corpore mortuo & jam inanimato tollit odorem. Nam ejus odor est malus, & odori sepulchrorum assimilatur. Quicumque animam dealbaverit, & eam rursus ascendere fecerit, & corpus bene custodierit, & ab eo omnem obscuritatem abstulerit, & odorem malum ab illò extraxerit, ipsam in corpus infundere poterit. Et in hora conjunctionis maxima miracula apparebunt. Morien. de Transm. metall. p. 33. Gebrium etiam laboravisse cum menstruo minerali ipse testatur, cap. 25. summæ perfect. Prima principia naturalia, inquit, ex quibus metalla procreantur sunt spiritus fœtens, id est sulphur, & aqua viva, quam & siccam aquam nominari concedimus. Et alibi in fine libri investigat. pergit. Manifesta probatione & aperta concludimus: Lapidem nostrum nihil aliud esse, quam spiritum fœtentem & aquam vivam quam & siccam aquam nominamus, per naturalem decoctionem & veram pro-

portionem mundatam unione tali , ut sibi nihil abesse nec adesse possit , quibus addi debet tertium , ad opus abbreviandum hoc est corpus perfectum attenuatum.

10. *Adrop nomen materiae horum menstruorum significare saturnum sive plumbum Philosophorum.* Prima materia hujus corporis leprosi , *inquit Ripleus* , est aqua viscosa inspissata in visceribus terræ. De hoc corpore , *ut vult Vincentius* , fit magnum elixir ad rubeum & ad album , cujus nomen est Adrop , quod aliter vocatur plumbum Philosophorum. pag. 132. *Meddullæ Phil. Chym.*

Lapis noster , *inquit Arnoldus in speculo Alchymiaë* , vocatur Adrop quod est latinè saturnus , & secundum Trojanos draco vel topum , id est , venenum. *Septima dispositio speculi pag. 596. Volum. 4. Th. Chym.* Ostendi quod philosophi propter diversitatem colorum diversa nomina imponebant , sed quantum ad eorum intensionem unum proprium nomen habuerunt scilicet aurum romanum , vel Adrop , vel Lapis superior omnium lapidum hujus mundi. *Quarta dispositio speculi pag. 594. ejusdem volum.*

Laton & Azoch sunt insimul & nunquam separantur , imo conjuncti manent semper , sed propter diversitatem colorum , philosophi nominaverunt multis nominibus : Et secundum quod colores variantur & mutantur , tanta nomina imposuerunt , quia Azoch apud indos est aurum , & apud Hermianos est argentum , & apud Alexandrinos & Macedonenses est ferrum , apud Græcos mercurius , apud Hebraicos stannum , apud Tartaros æs , apud Arabicos saturnus , apud Latinos & maxime apud Romanos Ognividon (dono G. vini) sed ut nullus erret , dico quod habet unum proprium nomen , & vulgariter ab hominibus nominatur & quilibet cognoscit lapidem. *Tertia dispositio specul. p 593. Volum. ejusdem.*

Alii Adeptorum non Adrop sed Atrop scribunt , quo nomine indigitare voluerunt , materiam horum menstruorum esse quasi portam totius secretioris Chymiaë. Atrop enim per inversionem literarum porta legitur. Ita Robertus Vallensis in Gloria mundi pag. 305. Ut ad verum fundamentum pervenias , inquit , tibi denuò inculcabo , illumque primum Hyle , hoc est , rerum omnium principium appellabo , nominatur quoque sanctus unicus , intellige ex repugnantibus elementis quæ in illo sunt ;
Lapis

pis philosophorum, solis, metallorum, servus fugitivus, æreus lapis, Thirnius lapis, Magnesia, sive corporalis lapis, Marcasites, Lapis gemmæ, Lapis liberorum, aureus lapis, origo rerum mundanarum, Xelis quoque per inversionem Silex, Xidar eadem inversione Radix, Atrop per inversionem porta, & quotquot etiam alia nomina habet, tamen unica saltem res est.

Roberto adstipulari videtur Lullius, cui placuit quamcunque alterationem vitrioli azoqui sive materiæ menstruorum, hujus generis nuncupare operis portam primam; ita materiæ dissolutionem vocavit portam primam: In toto magisterio nostro, inquit, necessarii sunt tres spiritus principales qui sine consummatione suæ resolutionis non possunt manifestari, & nominantur alio modo tria argenta viva— Et quia resolutio est toties primæ portæ habitudo nostri magisterii, quam declarare volumus— dicta resolutio divisa est in tres partes principales. Prima est corporalis & vocatur in lingua Oritana Rectage (id est facere G. per G. autem intelligit sulphur aqueum. Cap. 5. Theor. Test. pag. 15. Volum. 4. Theat. Chym. vel mercurium nostrum. Cap. 20. pract. Test. pag. 170. ejusd. Voluminis.) Secunda spiritualis est, & vocatur Agazoph. Tertia autem spiritualis & corporalis & vocatur Ubidrugat, &c. Deinde cum materia in ejus resolutione appareat nigra; nigredinem hanc, (ob quam alii eam dixerunt plumbum) esse voluit signum primæ portæ. In prima resolutione, inquit, jacet totum periculum, & ideo tibi notifico, quod habeas sulphura per calorem destructa simplorum argendorum vivorum in forma tali, ut eorum proprietas activa non exterminetur extraneo calore, & quod separari non possit à suo subjecto humido, quod ex toto apparet nigrum, plenum de nobili spiritu. Ista nigredo demonstrat signum primæ portæ ad intrandum nostrum magisterium, & sine ipsa non potest aliquid fieri, quia est ignis naturæ, qui habet lapidem creare, & qui sine sui corporis corruptione manifestari non potest. Cap. 28. Theor. Test. pag. 51. Volum. 4. Th. Chym.

Denique ipsam hujus materiæ destillationem vocavit primam portam. Præparatio lapidosi spiritus ac fermentabilis est, quod recipias de succo lunariæ, & sudorem ejus extrahe cum igne parvo & levi, & habebis in tuo posse unum de argenti vivis nostris in liquore & forma aquæ albæ, quæ est ablutio

& purgatio lapidis nostri & totius ejus naturæ. Et istud est unum de principalioribus secretis & est prima porta, prout intelligere potes rationibus antedictis, &c. *Cap. 9. Theor. Test. pag. 21. Volum. ejusdem.*

Ex hisce & ejusmodi locis persuasus dices: Potius scribendum esse *Atrop* quam *Adrop* cum præter nigredinem sive plumbum philosophicum significet operis initium vel primam portam.

11. Plures esse in Chymia adepta leones virides, quos inter se distinguere necesse est.

Per primum adepti intellexerunt solem cælestem, totum mundum gubernantem.

Secundus est argentum vivum nobis magis commune quam argentum virum commune.

Tertius est dictum argentum vivum in viridem colorem, dissolutum.

Quartus est *Adrop*, vitriolum azoqucum plumbum philosophorum, &c.

Quintus est ipsum menstruum fatens, aliàs sanguis viridis leonis dictus.

Sextus est leo viridis fatuorum, vitriolum Romanum, viride æris, &c.

Septimus est extraordinarius videlicet mercurius vulgi sublimatus.

12. Plures etiam esse Saturnos.

Primus est plumbum vulgi, metallorum impurissimum adeoque in arte nostra omnium remotissimum. Quod probare Adeptorum sententiis superfluum est, cum ubique fere locorum legamus apud Adeptos lege solenni cautum esse ut nobis caveamus ab hoc metallorum mineraliumque devoratore saturno. Cave, inquit Ripleus, (ut hunc unicum pro omnibus adducam testem) ne opereris cum saturno, quia vulgariter dictum est, ne comedas de filio, cujus mater est corrupta, & crede quod multi errant in saturno. Audi quod Avicenna dicit: Saturnus semper erit saturnus; imò ne opereris in terra saturni (philos.) quam ejus spiritus despexit & reliquit pro sulphure pessimo, &c. *Cap. 2. Philorcii, pag. 188.*

Secundus est *Adrop* sive vitriolum azoqucum; de quo in antecedentibus.

Ter-

Tertius est operis primi primus color vel nigredo; de quo in sequentibus.

Quartus est cuprum, metallorum primum; de quo Arnoldus in speculo Alchym. disp. 8. pag. 605. Volum. 4. Theat. Chym. ita: Fuerunt inquit Philosophi qui posuerunt scientiam in septem Planetis; & primus planeta noster vocatur Venus, secundus Saturnus, tertius Mercurius, quartus Mars, quintus Jupiter, sextus Luna, septimus Sol. Cupri generatio primum obtinet locum post mercurium (universalem) ait Basilius libro de rebus nat. & supernat. cap. 4.

Ex omnibus illis, inquit Paracelsus, quæ ex salibus oriuntur, nullum est virtuti minerali cognatius, ac est vitriolum; cujus rei hæc causa est, quod salia mineralia sunt, & mineralia omnia in massa una & Ares lateant. Vitriolum autem in separatione mineralium est ultimum, hoc quàm proxime sequitur generatio metallorum ex quibus Venus primum est. Libro 4. philos. de Elemento aquæ. pag. 279.

Et paulo post ait: Marcasithis & cachymis a prima materia metallorum hoc modo separatis, sequitur deinde generatio prima, quæ est veneris, &c. Præterea per separationem, qua marcasitharum & cachymiarum naturæ expelluntur, cupræ generationes nimis celeriter concurrunt, sese imprimunt & simul coagulantur; cujus rei hæc causa est, quod id primum post separationem marcasitharum & cachymiarum metallum sit. Libro eodem pag. 281.

Veneris vitriolum, eo quod primum sit quod præ cunctis rebus mercurio vegetabili addatur vel jungatur in confectio Adrop a Lullio dicitur primus masculus. Iste ignis, inquit, est illa proprietas mercurii quam debes totis viribus à combustione conservare; scilicet tinctura vitrioli cum qua debet mercurius (vegetabilis) sublimari, quoniam est primus masculus ejus, & est additamentum tincturæ nostræ, quod est additio magna in virtute & potestate, cum conjuncta sit cum tinctura solis. Nam si a vitriolo & sale scis extrahere proprietatem mercurii, & sibi amicari per conjunctionem, quæ fit per sublimationes lentas, non ignorabis unum de secretis naturæ maximum, & veram perfectionem principalem. Codicill. cap. 92. pag. 202. Ita passim in Theoriâ Testamenti majoris intelligit vitriolum per masculum suum, præsertim in hisce locis: Ignis maris nostræ.

rosbri pag. 50. Virtus masculi pag. 94. Virtus spermatis masculi pag. 108. Calor masculi pag. 72. fœmella (Venus) in hoc casu est masculus, & non est tam calidus ut masculus verus (secundus) aurum. Pag. 73. Volum. 4. Theat. Chym.

Hujus etiam masculi meminit Espanietus in confectioe sui menstrui. R. Inquit Virginem alatum optime lotam & mundatam semine spirituali primi masculi imprægnatam, &c. §. 58. Arcani Hermetice p̄bil.

Paracelsus ut masculinam veneris naturam eo melius exprimeret id metallum nomen masculini generis fecit, metallus primus. R. Inquit liquorem corallinum, eum nempe qui probe diaphanus existit, cui adijunge ejus quidem vitrioli quod est ex venere quintam partem, digerantur in balneo ad mensem suum. Hoc enim pacto separat se Vinum metalli primi in summitatem, cæterum quicquid de fœcibus vini (hujus) est vitriolum veneris occupat (intelligit residuam in Extractione vitrioli relictam) sicque fit primus ille metallus perspicuum diaphanum ac rubicum plane vinum, &c. Cap. XII. Libri 3. de vita longa Pag. 65.

Quemadmodum vero venerem Adepti dixerunt metallum primum in masculino genere; ita etiam Saturnum nomen masculini generis transmutaverunt in nomen fœminini generis (Saturnam) ut per istud non plumbi valgi sed cupri exprimerent nomen fœmininum venerem.

Habeo, inquit Ripleus filiam dilectam & mihi caram nomine saturnam, de qua certe filia, Elixiria tam alba quam rubea sunt. Ex ea igitur extrahere debes aquam claram, si hanc scientiam habere desideras, &c.

Aliquando ut per Saturnum non modo venerem, sed etiam cupri philosophicam (id est menstruo vegetabili peragendam præparationem describerent illum fecerunt vegetabilem sive herbam, ut ita præparatum à non præparato distinguerent, ita Flamellus in suo summario: Quidam rerum imperiti homines, indoctique Chymici vulgare aurum, argentum & mercurium sumunt, illaque tam male tractant, donec per fumum evanescant, atque eo modo mercurium Philosophorum perficere conantur: Ad illum tamen minime perveniunt, qui prima lapidis est materia & vera minera. Sin autem ad illum

lum pervenire, & boni aliquid reperire velint, tunc ad montem septimi, ubi nulla est planities sese conferre & ex alto deorsum sex cæteros intueri necessum habent, quos è longinquo conspicient. In montis istius altitudine triumphantem regalem herbam, quam quidam philosophi mineralem nonnulli vegetabilem vocant invenies, & jusculum purum mundumque exinde sumatur, atque hoc modo potior operis pars fieri poterit, & hic rectus subtilisque mercurius Phil. tibi sumendus est. Locus hic ita legitur apud Chortalassæum pag. 313. Vol. 6. Theat. Chymic.

Montem igitur conscende, ut vegetabilem saturninam, plumbeam & regiam similiter etiam mineralem radicem aut herbam videas, succum inde tantum sume, & sliquas abjice.

XIV. Genus.